

INSTITUT CERTIFIKOVANIH
RAČUNOVOĐA CRNE GORE

ACCOUNTANCY
EUROPE.

International
Federation
of Accountants

2024

GODIŠNJI PLAN INICIJALNE I KONTINUIRANE EDUKACIJE- 2024.

STATUS: PREDLOG

DATUM IZRADE: DECEMBAR 2023

INSTITUT CERTIFIKOVANIH RAČUNOVOĐA CRNE GORE, Dr Vukašina Markovića 114 Podgorica

SADRŽAJ

<i>Obuhvat i cilj aktivnosti .....</i>	<i>3</i>
<i>Ciljna grupa .....</i>	<i>3</i>
<i>Očekivani ishodi učenja.....</i>	<i>3</i>
<i>Mjesto i datum održavanja, trajanje izraženo u danima/satima.....</i>	<i>4</i>
<i>Iznos kotizacije.....</i>	<i>5</i>
<i>Stručna područja Plana i programa .....</i>	<i>5</i>
<i>Ostali uslovi .....</i>	<i>5</i>
<i>Kontakt.....</i>	<i>6</i>
<i>I Okvirni pregled tema iz godišnjeg plana i programa kontinuirane edukacije namijenjenih ovlaštenim revizorima za 2024. godinu .....</i>	<i>7</i>
<i>II Okvirni pregled tema u godišnjem planu i programu iz oblasti kontinuirane edukacije na računovodstvene i teme finansijskog izvještavanja .....</i>	<i>7</i>
<i>III Međunarodni kongres i simpozijum računovođa i revizora Crne Gore .....</i>	<i>8</i>
<i>IV Raspored izvođenja godišnjeg plana i programa inicijalne i kontinuirane edukacije za 2024. godinu.....</i>	<i>9</i>

Obuhvat i cilj aktivnosti

Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore (dalje: Institut), kao strukovno udruženje računovođa i revizora, a na osnovu odredaba člana 24 Zakona o računovodstvu (Sl. list CG, br. 145/21 od 31.12.2021) i člana 12 Zakona o reviziji (Sl. List CG, br 1/17 od 09.01.2017) sprovodi inicijalno i kontinuirano usavršavanje profesionalnih računovođa i revizora¹. U tu svrhu Institut izrađuje Plan i program aktivnosti stručnog usavršavanja na godišnjem nivou i javno ga objavljuje na svojoj internet stranici.

U Godišnji plan i program aktivnosti stalnog stručnog usavršavanja ovlašćenih revizora u organizaciji Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore za 2024. godinu (dalje: Plan i program za 2024. godinu), Institut je uključio teme iz stručnih područja računovodstva, revizije i ostalih područja, aktuelne i relevantne za obavljanje usluga računovodstva i revizije kao i teme koje je Ministarstvo finansija dalo kao preporuke u postupku kontrole revizorskih društava.

Ciljna grupa

Stalno stručno usavršavanje prema Planu i programu za 2024. godinu namijenjeno je nosiocima profesionalnih zvanja kod ISRCG – knjigovođama, ovlašćenim, sertifikovanim računovođama i revizorima koji žele da unaprijede i/ili obnove svoja stručna znanja i vještine i savladaju aktuelne promjene zakona i pravila struke. Iste aktivnosti mogu pohađati i sudski vještaci, ovlašćeni procjenjivači i druge osobe, koje se pripremaju za polaganje profesionalnih ispita, ostali članovi revizorskih i računovodstvenih timova, poreski inspektori, unutrašnji revizori, zaposleni u državnim organima, zaposleni u bankarskom sektoru i svi drugi zainteresovani.

Očekivani ishodi učenja

Institut, kao strukovna organizacija, punopravna članica Međunarodne federacije računovođa (International Federation of Accountants, IFAC), kroz aktivnosti stalnog stručnog usavršavanja prema Planu i programu za 2024. godinu ima za cilj da ostvari ishode učenja, primjereno nivou stručnosti profesionalnih računovođa odnosno revizora, na način kako su opisani u Međunarodnim standardima edukacije² koje je objavio IFAC i njegov Odbor za međunarodne standarde edukacije računovođa (International Accounting Education Standards Board, IAESB) kao i Crnogorskom obrazovnom standardu za profesionalne računovođe (CORS-1).

Polazeći od ciljne grupe koju čine profesionalne računovođe i revizori, očekivani ishodi učenja su usmjereni na doprinos zaštiti javnog interesa, kvalitetu revizije i kvalitetu finansijskog izvještavanja, poboljšanju rada i promociji kredibiliteta računovodstvene i revizorske profesije, a odnose se:

a) za srednji nivo stručnosti, na:

- ✓ samostalnu primjenu i analizu temeljnih načela i teorija iz relevantnih područja tehničke kompetentnosti s ciljem izvršavanja radnih zadataka i donošenja odluka;
- ✓ kombinovanje tehničke kompetentnosti i profesionalnih vještina s ciljem izvršavanja radnih zadataka;
- ✓ primjenu profesionalnih vrijednosti, etike i stavova na radne zadatke; i
- ✓ predstavljanje informacija i objašnjavanje ideja zainteresiranim stranama iz

¹ Savjet za reviziju Ministarstva finansija za revizore daje prethodno saglasnost

² Međunarodni standardi edukacije, izdanje 2015., IFAC, Dodatak 1: Opis nivoa stručnosti

računovodstvenih i neracunovodstvenih oblasti, na jasan način, putem usmene i pisane komunikacije.

Ishodi učenja na srednjem nivou odnose se na radne situacije s umjerenim nivoom nejasnoća, složenosti i neizvjesnosti.

b) za napredni nivo stručnosti, na:

- ✓ odabir i integrisanje načela i teorija iz različitih područja tehničke kompetentnosti s ciljem upravljanja projektima i radnim zadacima, kao i davanja preporuka koje odgovaraju potrebama zainteresiranih strana;
- ✓ udruživanje tehničke kompetentnosti i profesionalnih vještina, s ciljem upravljanja i vođenja projekata i radnim zadacima;
- ✓ donošenje procjena o odgovarajućim smjerovima djelovanja, pouzdajući se u profesionalne vrijednosti i etiku;
- ✓ procjenjivanje, istraživanje i rješavanje složenih problema uz ograničeni nadzor;
- ✓ predviđanje, davanje odgovarajućih savjeta i razvijanje rješenja za složene probleme i pitanja; i
- ✓ konzistentno prezentiranje i objašnjavanje relevantnih informacija na uvjerljiv način velikom broju zainteresiranih strana.

Ishodi učenja na naprednom nivou odnose se na radne situacije s visokim nivoom nejasnoća, složenosti i neizvjesnosti.

Mjesto i datum održavanja, trajanje izraženo u danima/satima

Teme iz Plana i programa za 2024. godinu izvodit će se kao jednodnevne ili višednevne aktivnosti u vremenskom trajanju i rasporedu tematskih cjelina, a sve primjereno zahtjevnosti i složenosti sadržaja pojedine teme.

Tematske cjeline aktivnosti (npr. Seminara-webinara) su: radni dio (blok od 2 sata - 120 minuta; broj blokova zavisi od sadržaja i predviđenom vremenu izlaganja teme), pauza (od 15 minuta; broj pauza zavisi od broja radnih dijelova) i zaključni dio (pitanja i odgovori). Predviđene pauze nisu uključene u sate stručnog usavršavanja, već utiču na ukupno vrijeme trajanja određene aktivnosti.

Za teme koje su obuhvaćene Planom i programom za 2024. godinu, predviđa se izvođenje pojedinih u realnom vremenu u virtualnim učionicama (npr. webinar) korištenjem za to prilagođenih platformi. U uslovima mogućeg izvođenja aktivnosti stručnog usavršavanja u standardnim uslovima, Institut će, zavisno od interesovanja ciljne grupe, za određene teme organizovati predavanja u gradovima: Podgorica, Nikšić, Berane i Budva. U slučaju teritorijalno disperzovanog interesa za određenu temu, kada neće biti moguće ispuniti organizacione uslove za izvođenje u određenom gradu, Institut će za iste teme organizovati izvođenje nastave u realnom vremenu u virtualnim učionicama (npr. webinar) korištenjem online platformi ili platformi za hibridno izvođenje nastave.

Plan i program za 2024. godinu realizovaće se tokom godine prema planiranom rasporedu koji se bazira na aktuelnosti pojedine teme i interesu profesionalnih računovođa i revizora i drugih zainteresovanih osoba iz definisane ciljne grupe.

Institut će pratiti dinamiku, opseg i kvalitet realizacije Plana i programa za 2024. godinu, uz

zadržavanje prava na promjene, o čemu će blagovremeno obavijestiti zainteresovane strane i nadležne državne organe

Iznos kotizacije

Iznosi naknada za pohađanje određenog oblika aktivnosti stručnog usavršavanja u organizaciji Insituta određeni su Odlukom Upravnog Odbora Instituta o cijenama inicijalne i kontinuirane edukacije koje obavlja Institut, u skladu sa pravilnikom o kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji (KPE) članova Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore od 04.12.2017.

Stručna područja Plana i programa

Plan i program za 2024. godinu obuhvata sljedeća stručna područja:

1. Računovodstvo i finansijsko izvještavanje
2. Revizija
3. Ostala područja relevantna za profesiju

Za stručna pitanja i teme koja nisu obuhvaćena Planom i programom za 2024. godinu, a koji se ocijene od značaja za računovodstvenu i revizorsku profesiju i obavljanje profesionalnih usluga, Institut će pripremiti kao dodatne pojedinačne aktivnosti (radionice, seminari ili stručno savjetovanje) prema dodatnim pojedinačnim programima.

Za izvođenje tema iz okvira stručnih područja kako su navedeni u Planu i programu za 2024. godinu, Institut će angažovati stručnjake s relevantnim praktičnim iskustvom (ovlašćeni revizori, poreski savjetnici, ovlašćeni procjenitelji, računovođe) i stručnjake s javno priznatim naučnim ili praktičnim doprinosom u određenom tematskom području kao i predavače iz relevantnih državnih organa i akademske zajednice.

Predavači na pojedinim temama su u obavezi izraditi adekvatne nastavne materijale (predavanja, praktični primjeri, zadaci za vežbe), u obliku prezentacije, i dostaviti ih Institutu na prethodni pregled i odobrenje, najkasnije 3 dana prije datuma izvođenja nastave.

Plan i program za 2024. godinu se objavljuje na internet stranici Instituta (www.isrcg.org)

Ostali uslovi

Organizacioni uslovi za izvođenje tema predviđenih Planom i programom za 2024. godinu je potvrda zainteresovanosti, za učešće na pojedinoj jednodnevnoj ili višednevnoj aktivnosti stručnog usavršavanja (npr. radionica)

- najmanje 10 osoba za radionice, specijalizacije i kurseve;
- webinar, najmanje 15 osoba; Radi obezbjeđenja uslova za izvođenje tema na standardan način, u učionici broj učesnika na jednoj edukaciji je najviše 30 osoba, na hibridnom događaju (Simpozijum ili Kongres) najviše 300 osoba u sali. Najviše 30 osoba u sali prilikom polaganja ispita inicijalne profesionalne edukacije.

U slučaju organizacije i izvođenja određenih tema u virtualnim učionicama korištenjem web platformi u realnom vremenu, Institut će organizacione uslove uređivati primjereno konkretnim okolnostima.

Prijave za učestvovanje na određenoj aktivnosti stručnog usavršavanja traju od datuma objave na internet stranici do najkasnije tri dana prije predviđenog termina održavanja. U slučaju povećanog

interesa za određenu temu, Institut će organizovati ponavljanje iste teme u dodatnom terminu, prema dogovoru s predavačima.

Prijave za pohađanje određenog sadržaja odnosno teme obavljace se u skladu sa instrukcijama datim na internet stranici Instituta, najkasnije jedan dan prije datuma održavanja određene aktivnosti.

U slučaju okolnosti za odlaganje ili otkazivanje određene aktivnosti kontinuiranog usavršavanja iz Plana i programa za 2024. godinu, Institut će sve prijavljene osobe obavijestiti o promjeni, uz obavezu informisanja o eventualno novom terminu održavanja predviđene aktivnosti.

U cilju kontinuiranog unapređenja svojih programa, Institut će za sve planirane aktivnosti izložene u ovom planu sprovoditi na sistematičan način anonimne ankete o zadovoljstvu učesnika na temu organizacije i kvaliteta predavanja. O istom će se redovno izvještavati Upravni Odbor Instituta a jednom godišnje Ministarstvo finansija, u sklopu godišnjeg izvještaja.

Kontakt

Pojašnjenja i informacije u vezi Plana i programa za 2024. godinu, dostupni su u Institutu, na kontakt telefon 069/112-995 i e-mail adresu: isrcg@isrcg.org.

Kontakt osoba je mr Anastasija Boljević, Generalni sekretar ISRCG.

I Okvirni pregled tema iz godišnjeg plana i programa kontinuirane edukacije namijenjenih ovlaštenim revizorima za 2024. godinu

Radionice za revizore

- ✓ Aktualnosti regulatornog okvira, revizijskih standarda i standarda kontrole kvalitete za obavljanje revizije i drugih usluga uveravanja ili drugih angažmana revizora u 2024. godini
- ✓ Dokumentiranje računovodstvenih procjena - iskustva primjene MRevS-a 540 (izmijenjeni) - *Revidiranje računovodstvenih procjena i povezanih objava*
- ✓ Uticaj revizorske percepcije potreba korisnika finansijskih izvještaja na određivanje mjera za utvrđivanje materijalnosti za finansijske izvještaje kao cjelinu i razmotreni faktori za odabir primijenjenih postotaka u kontekstu MRevS-a 320 – *Materijalnost u planiranju i obavljanju revizije*
- ✓ Izvještaj nezavisnog revizora - revizorska ocjena odabranih i objavljenih značajnih računovodstvenih politika i objelodanjivanje u finansijskim izvještajima u skladu sa zahtjevima Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja u kontekstu MRevS- a 700 (izmijenjen) - *Formiranje mišljenja* i MRevS- a 705 (izmijenjen) - *Modifikacije mišljenja u izvještaju nezavisnog revizora*
- ✓ Analitički postupci u planiranju revizije i prikupljanju dokaza u skladu sa MRevS- a 315 (izmijenjen) - *Identifikovanje i procjenjivanje rizika značajnih pogrešnih prikazivanja* i MRevS- a 520 - *Analitički postupci*
- ✓ Revizija finansijske imovine u nefinansijskom sektoru, s posebnim osvrtom na vrednovanje udjela privrednih društava
- ✓ Izmjene u području kontrole kvalitete – ISQM 1 i ISQM 2
- ✓ Revizorski odbori kod subjekata od javnog interesa
- ✓ Primjena informacione tehnologije u reviziji i otkrivanju prevara
- ✓ Standardi za reviziju manje kompleksnih entiteta - LCE

II Okvirni pregled tema u godišnjem planu i programu iz oblasti kontinuirane edukacije na računovodstvene i teme finansijskog izvještavanja

- ✓ Regulatorni okvir, uključujući izmjene poreskih propisa, te standardi finansijskog izvještavanja relevantni za pripremu godišnjih finansijskih izvještaja za 2024. godinu
- ✓ Sastavljanje izvještaja o ostalom sveobuhvatnom rezultatu i izvještaja o novčanim tokovima te priznavanje, mjerenje i objelodanjivanje odloženih poreskih razlika
- ✓ Računovodstveni tretman goodwilla – testiranje
- ✓ Utjecaj računovodstvenih politika na poslovni i poreski rezultat poslovanja u kontekstu Međunarodnog računovodstvenog standarda 8 – *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*
- ✓ Primjena Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 10 – *Konsolidovani finansijski izvještaji*
- ✓ Primjena Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 15 – *Prihodi (ugovori s kupcima): objavljivanje*
- ✓ Zahtjevi za objavljivanjem u kontekstu Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 9 - *Finansijski instrumenti: objavljivanje*
- ✓ Primjena propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma – obaveze računovodstvenih i revizorskih društava, praktični primjeri internih akata i pratećih

dokumenata

- ✓ Primjena ISSA 5000 – Međunarodnog standarda za osiguravanje održivosti
- ✓ Međunarodni standardi finansijkog izvještavanja za mala i srednja preduzeća

III Međunarodni kongres i simpozijum računovođa i revizora Crne Gore

Institut će, u okviru aktivnosti kontinuirane edukacije u 2024. godini, organizovati i tri međunarodna događaja, XIX Međunarodni Kongres računovođa i revizora u saradnji sa Ekonomskim fakultetom, Simpozijum računovođa i revizora Crne Gore u saradnji sa Svetskom Bankom , i Novogodišnji ekonomski forum. Izbor tema i predavača će biti blagovremeno razmotren i usvojen.

Institut će za ove aktivnosti izraditi dodatni pojedinačni program događaja.

PREDLOG

IV Raspored izvođenja godišnjeg plana i programa inicijalne i kontinuirane edukacije za 2024. godinu

Rb	Okvirni period	Tema	Vrsta	Poeni KPE	Modul
1	januar	Seminar- Porez na dobit i zatvaranje poslovne godine	Webinar	6	Računovodstvo/ Ostala područja relevantna za profesiju
2	januar	MRS/MSFI	Kurs	N/A	Računovodstvo
3	februar	Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma	Obuka	N/A	Računovodstvo/ Ostala područja relevantna za profesiju
4	februar	Sastavljanje godišnjih finansijskih iskaza za 2023	Webinar	12	Računovodstvo
5	mart	Budžetski seminar	Webinar	6	Ostala područja relevantna za profesiju
6	mart	Radionica za revizore- ISA za LCE	Webinar	6	Revizija
7	mart	Seminar – ISSA 5000 – osiguravanje održivosti	Webinar	6	Računovodstvo
8	mart	Kurs bankarsko računovodstvo	Kurs	N/A	Računovodstvo
9	mart	Kurs pomoćni poslovi u računovodstvu	Kurs	N/A	Računovodstvo
10	mart	Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma	Obuka	N/A	Računovodstvo/ Ostala područja relevantna za profesiju
11	mart	Pripremna nastava za ispitni rok	Ispiti	N/A	Računovodstvo i revizija
12	mart	Ispitni rok	Ispiti	N/A	Računovodstvo i revizija
13	april	Seminar- aktuelnosti	Webinar	6	Računovodstvo
14	april	Kurs pomoćni poslovi u računovodstvu	Kurs	N/A	Računovodstvo
15	april	Kurs bankarsko računovodstvo	Kurs	N/A	Računovodstvo
16	april	Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma	Obuka	N/A	Računovodstvo/ Ostala područja relevantna za profesiju
17	april	Primjena novih MSFI	Obuka	N/A	Računovodstvo
18	23.-25.Maj	Simpozijum 2024	Hybridan	12	Računovodstvo i revizija
19	maj	Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma	Obuka	N/A	Računovodstvo/ Ostala područja relevantna za profesiju
20	maj	Kurs bankarsko računovodstvo	Kurs	N/A	Računovodstvo
21	maj	Kurs pomoćni poslovi u računovodstvu	Kurs	N/A	Računovodstvo
22	jun	Seminar-poreski propisi	Webinar	6	Računovodstvo
23	jun	Pripremna nastava za ispitni rok	Ispiti	N/A	Računovodstvo i revizija
24	jun	Ispitni rok	Ispiti	N/A	Računovodstvo i revizija
25	jun	Kurs bankarsko računovodstvo	Kurs	N/A	Računovodstvo
26	jun	Revizorski seminar – Tekuća pitanja	Webinar	6	Revizija

27	jun	Kurs pomoćni poslovi u računovodstvu	Kurs	N/A	Računovodstvo
28	jul	Seminar aktuelnosti	Webinar	6	Računovodstvo/Revizija
29	jul	Radionica za revizore	Webinar	6	Revizija
30	avgust	IFRS refreshment 2 dana	Webinar	12	Računovodstvo
31	avgust	Radionica za revizore	Webinar	6	Revizija
32	avgust	Pripremna nastava za ispitni rok	Ispiti	N/A	Računovodstvo i revizija
33	septembar	Ispitni rok	Ispiti	N/A	Računovodstvo i revizija
34	septembar	XIX Međunarodni kongres računovođa i revizora	Webinar	6	Računovodstvo
35	septembar	Kurs pomoćni poslovi u računovodstvu	Kurs	N/A	Računovodstvo
36	oktobar	Seminar poreski/aktuelna pitanja	Hibridan	18	Računovodstvo i revizija
37	oktobar	Jesenja škola pogonskog knjigovodstva	Obuka	N/A	Računovodstvo
38	oktobar	Kurs pomoćni poslovi u računovodstvu	Kurs	N/A	Računovodstvo
39	novembar	Budžetski seminar	Webinar	6	Ostala područja relevantna za profesiju
40	novembar	Seminar pripremne radnje za sastavljanje fin. iskaza	Webinar	6	Računovodstvo
41	novembar	Kurs pomoćni poslovi u računovodstvu	Kurs	N/A	Računovodstvo
42	novembar	Pripremna nastava za ispitni rok	Ispiti	N/A	Računovodstvo i revizija
43	decembar	Seminar poreski/aktuelnosti	Webinar	6	Računovodstvo
44	decembar	Kurs pomoćni poslovi u računovodstvu	Kurs	N/A	Računovodstvo
45	decembar	Specijalizacija - Ovlašćeni procjenjivač	Obuka	N/A	Ostala područja relevantna za profesiju
46	decembar	Novogodišnji ekonomski forum 2024	Hybridan	12	Računovodstvo i revizija
47	decembar	Pripremna nastava za ispitni rok	Ispiti	N/A	Računovodstvo i revizija
48	decembar	Ispitni rok	Ispiti	N/A	Računovodstvo i revizija

Ukupno KPE **150**

Potreban broj KPE poena u skladu članom 5 Pravilnika o KPE **40**

Razmjera potrebni KPE poeni/ ukupno KPE **27%**

Razmjera poena za revizorske teme u odnosu na ukupan broj edukacija koje nose poene kontinuirane edukacije **40%**